

JAAARVERSLAG 2014

Stichting Delta Cultureel
Kaai 25-27
4351 AA VEERE
www.deltacultureel.nl
www.museumveere.nl

INLEIDING

Museum De Schotse Huizen vormt een onlosmakelijk onderdeel van het totale toeristische aanbod in Veere. Als monumentaal erfgoed zijn de panden niet meer weg te denken uit het straatbeeld van 'ons' pittoreske stadje. Samen met het Stadhuis en de Grote Kerk van Veere zijn de Schotse Huizen bij uitstek de locatie waar de historie van Veere gedeeld en bewaard wordt. Stichting Delta Cultureel blijft zich daarom inzetten voor een vitale toekomst van de museale functie van de Schotse Huizen. Geen eenvoudige opgave, wetende dat de structurele subsidie voor dit museum per 2016 komt te vervallen.

Met de gewaardeerde steun van de gemeente Veere en zes Veerse ondernemers zijn in dit verslagjaar maatregelen genomen die tot een omslag in de bedrijfsvoering hebben geleid. Een nieuw verdienmodel moet een zelfstandige culturele exploitatie op korte termijn mogelijk maken. Daarbij is niet alleen bekeken hoe een groei van het bezoekersaantal kan worden gerealiseerd, ook zijn voorbereidingen getroffen om ruimtes multifunctioneel te maken waardoor zaalverhuur voor speciale evenementen mogelijk wordt. Dit alles dient in onze ogen in een Veers-brede context plaats te vinden. Alleen door goede afstemming van activiteiten en bundeling van krachten kan een succesvol en rendabel cultureel klimaat in Veere worden gecreëerd. Museum De Schotse Huizen is te klein en de collectie van te geringe omvang om individueel te kunnen opereren. Minimaal samenwerking met het Stadhuis is noodzakelijk om tot een rendabele exploitatie te komen. Gedurende het verslagjaar is daarom intensief overleg gevoerd met de gemeente Veere, als eigenaar van het Stadhuis (in 2014 gesloten voor publiek in verband met een grootscheepse restauratie). Daarbij hebben wij ervoor gepleit om zowel de culturele programmering als de promotie en het beheer van het Stadhuis en de Schotse Huizen vanuit één overkoepelende partij aan te sturen. Wij zijn zeer verheugd dat op de drempel van het nieuwe jaar hierover een akkoord is bereikt. Per 28 maart 2015 wordt Stichting Delta Cultureel ook verantwoordelijk voor de exploitatie van het Stadhuis. Om kwaliteit en continuïteit van de werkzaamheden te waarborgen, zal de organisatie verder geprofessionaliseerd worden. Hiermee is reeds een begin gemaakt door de aanstelling van een vaste beheerder, mevrouw M. Gideonse, die leiding geeft aan ons team van vrijwilligers. Tevens zal zij zich bezighouden met de ontwikkeling van nieuwe, commerciële activiteiten. Het bestuur blijft zich inspannen opdat beide locaties een blijvende meerwaarde vormen voor 'het toeristisch product Veere'. Daarbij wordt ook aansluiting bij de activiteiten in de Grote Kerk nagestreefd.

Wij realiseren ons dat de veranderingen die op vele terreinen zijn doorgevoerd, een grote impact hebben gehad op ons team van vrijwilligers. Des te meer verdienen zij de credit voor het feit dat de bezoekers van het museum zo min mogelijk hinder hebben ondervonden van de noodzakelijke verbouwingen en aanpassingen. Aan het begin van het voorjaar hebben mevrouw A. de Vlaming en mevrouw D. Sybenga besloten hun gedeelde functie als beheerder neer te leggen. Het bestuur spreekt grote waardering uit voor het enthousiasme waarmee beide dames het team hebben aangestuurd gedurende een periode van grote onzekerheid, dit alles op vrijwillige basis. Mevrouw De Vlaming heeft daarnaast lof geogst voor de wijze waarop zij het team van vrijwillige bodes heeft begeleid tijdens de periode waarin Museum De Schotse Huizen officiële huwelijkslocatie is geweest. Dit in verband met de tijdelijke sluiting van het Stadhuis van Veere. Ook de gemeente Veere heeft dank uitgesproken voor de prettige wijze waarop deze samenwerking heeft plaatsgevonden.

Aan het begin van het verslagjaar zijn de heer J. Muschter, bestuurslid Schotse Zaken en voormalig voorzitter alsmede de heer B. Vooijs, penningmeester, afgetreden conform rooster. Wij danken beide heren voor hun grote betrokkenheid en inzet. Wij zijn de heer Vooijs erkentelijk voor zijn aanbod om op vrijwillige basis de boekhouding en afronding van de jaarcijfers nog voor zijn rekening te nemen, om daarmee zijn opvolger, de heer P.A. Barendregt, ruimte te bieden zich goed in te werken. De heer Barendregt is mede als afgevaardigde van de zes ondersteunende Veerse ondernemers toegetreden tot het bestuur.

Veel dank is het bestuur verschuldigd aan mevrouw S. van Dam Merrett, die in de loop van het verslagjaar is afgetreden als conservator. Zij heeft deze functie jarenlang met zeer veel toewijding vervuld. Haar betrokkenheid en grote dossierkennis zal node worden gemist. Wij zijn verheugd dat zij verbonden blijft aan het museum, voornamelijk als educatief medewerker maar ook als initiator en begeleider van het succesvolle handwerkcafé. De functie van conservator is overgenomen door de heer J.H. van Cranenburgh, die tevens is toegetreden tot het bestuur als verantwoordelijke voor het collectiebeleid. In verband met de noodzakelijke omslag naar een zelfstandig cultureel ondernemerschap is de heer J.A.J.A. van Aspert tot het bestuur toegetreden om mede invulling te geven aan de nieuwe plannen. De heer van Aspert zal zich daarnaast specifiek bezig houden met fondsenwerving en sponsoring.

Voor ons ligt een uitdagende periode, waarin Museum De Schotse Huizen samen met het Stadhuis van Veere verder zal gaan onder de naam 'Museum Veere'. Nieuwe wegen zullen moeten worden bewandeld om dit museum een bestendige toekomst te garanderen. In het afgelopen jaar zijn daarover gesprekken gevoerd met diverse relaties, niet in de laatste plaats met Veerse ondernemers en organisaties, als ook met de Stichting Vrienden van Museum De Schotse Huizen. De input en feedback die wij daarbij hebben gekregen, nemen wij graag mee bij de uitwerking van een nieuw beleidsplan. Namens het gehele bestuur spreek ik de hoop uit dat de inspirerende samenwerking een vervolg zal krijgen in het komende jaar.

Harry Buiten
Voorzitter Stichting Delta Cultureel

STICHTING DELTA CULTUREEL

Stichting Delta Cultureel (www.deltacultureel.nl) is opgericht op 3 februari 1975, ingeschreven bij Kamer van Koophandel onder nummer 41113050 en in bezit van de ANBI status. De stichting beheerde in 2014 Museum De Schotse Huizen, gevestigd aan de Kaai in Veere. Het betreft twee panden genaamd 'In den Struys' en 'Het Lammetje'. Dit museum is aangesloten bij de Nederlandse Museumvereniging en bij de Vereniging van Zeeuwse Musea (VZM) en tevens opgenomen in de lijst van geregistreerde musea van Stichting Het Nederlands Museumregister.

Tot 1 oktober 2013 was Stichting Delta Cultureel ook beheerder van Stadhuismuseum De Vierschaar in Veere. Vanaf die datum heeft gemeente Veere, als eigenaar van het pand, het beheer overgenomen. Gedurende het verslagjaar was het Stadhuismuseum gesloten voor publiek in verband met grootschalige restauratie. In december 2014 is Stichting Delta Cultureel met gemeente Veere overeengekomen dat de toekomstige exploitatie van het Stadhuis zal worden uitgevoerd door Stichting Delta Cultureel. Het oorspronkelijke Stadhuismuseum De Vierschaar zal per 28 maart 2015 samen met Museum De Schotse Huizen verder gaan onder de naam Museum Veere. Aan de consequenties van deze naamsverandering zal in 2015 navolging worden gegeven. In dit jaarverslag wordt alleen verantwoording afgelegd over de activiteiten van Museum De Schotse Huizen gedurende 2014.

Strategisch beleid

In 2014 hebben diverse ontwikkelingen invloed gehad op de uitwerking van strategisch beleid.

Doorgroeien naar zelfstandig cultureel ondernemerschap

Als onderdeel van de gemeentelijke cultuurnota heeft de gemeente Veere aangekondigd de structurele subsidie, mede bedoeld ter ondersteuning van de hoge huurlasten m.b.t. de Schotse Huizen, te willen beëindigen. In november 2013 is een overeenkomst bereikt tussen Stichting Delta Cultureel, Gemeente Veere, RVOB, Rijksgebouwendienst en zes Veerse ondernemers over de exploitatie van Museum De Schotse Huizen. Alle partijen toonden zich bereid een financiële bijdrage te leveren ten gunste van een overbruggingsjaar, waarin gewerkt kon worden aan de ontwikkeling van een nieuw exploitatieconcept binnen de bestaande huursituatie. Dit concept gaat uit van een combinatie van een culturele en commerciële functie, waarbij de erfgoedfunctie van de panden centraal blijft staan. Belangrijk uitgangspunt is dat de toekomstige activiteiten goed worden ingebed in het totale culturele aanbod van de stad Veere en bij voorkeur van de provincie Zeeland in zijn geheel. Ter ondersteuning van deze plannen is de structurele subsidie van de gemeente Veere verlengd met twee jaar en vervalt per 2016.

Nieuw verdienmodel

Om gestalte te geven aan de nieuwe ambities, heeft Stichting Delta Cultureel een denktank opgericht met professionals uit diverse disciplines. De uitkomsten van deze gesprekken zijn verwerkt in een strategisch document, dat de basis heeft gelegd voor het meerjarenplan '2014-2018: samen investeren in een zelfstandige toekomst van Museum De Schotse Huizen en de ontwikkeling van een professionele Veers-brede culturele organisatie'. In het plan is een nieuw verdienmodel uitgewerkt, met als uitgangspunten:

- verruimen van de openingstijden van 13.00-17.00 naar 10.00-17.00

- een herinrichting van het museum om daarmee aantrekkelijker te worden voor een breder publiek en tegelijk multifunctioneel gebruik van ruimtes mogelijk te maken ten gunste van zaalverhuur
- de ontwikkeling van commerciële producten zoals stadswandelingen, arrangementen met o.m. lokale ondernemers, lezingen
- vernieuwing van het winkelassortiment, aansluitend bij de museale collectie
- het in dienst nemen van een professionele beheerder om continuïteit in de werkzaamheden te garanderen
- PR activiteiten inbedden in een bredere 'citymarketing'
- brede fondsenwerving en uitbreiding donateurschap in nauwe samenwerking met Vriendenstichting.

In de tweede helft van het verslagjaar zijn de nieuwe plannen tijdens verschillende bijeenkomsten gepresenteerd aan diverse relaties, waaronder het Comité van Aanbeveling, Veeerse ondernemers, vertegenwoordigers van gemeente Veere, leden van de Gemeenteraad, diverse lokale organisaties waaronder Stadsraad en Stichting Veere, diverse culturele organisaties waaronder Vereniging van Zeeuwse Musea en Stichting Vrienden van Museum De Schotse Huizen. De feedback uit deze bijeenkomsten is meegenomen in de verdere uitwerking van de plannen. Focus ligt nu op fondsenwerving en sponsoring, waartoe een extra bestuurslid is aangetrokken.

Veers-brede ontwikkelingen

De gemeente Veere heeft opdracht gegeven aan Ernst Veen en het Amsterdamse bureau XPEX om nieuwe plannen te ontwikkelen voor de exploitatie van de Grote Kerk van Veere. In 2014 zijn deze plannen gepresenteerd, maar vooralsnog heeft de gemeente geen overeenstemming bereikt over de uitvoering van de plannen. Het bestuur van Stichting Delta Cultureel heeft het initiatief genomen om de in het voorstel van Ernst Veen opgenomen uitwerking van een marketingstrategie voor de Grote Kerk, breed in te zetten voor Veere. In opdracht van de gemeente Veere heeft XPEX vervolgens in samenspraak met Stichting Delta Cultureel een marketingstrategie uitgewerkt voor de stad Veere, waarbij de drie belangrijkste monumenten van Veere: Grote Kerk, Stadhuis en Schotse Huizen een centrale rol vervullen. Deze aanzet tot 'citymarketing' zal in 2015 door Stichting Delta Cultureel in samenwerking met alle andere Veeerse ondernemers verder worden uitgewerkt, vooruitlopend op plannen voor de Grote Kerk. Hiertoe is de hulp ingeroepen van een lokaal marketingbureau.

Eigendomsoverdracht aan Nationale Monumenten Organisatie

De Schotse Huizen komen voor op de lijst van 34 Rijksmonumenten die overgedragen zullen worden aan de nog te formaliseren Nationale Monumenten Organisatie (NMO). Gedurende het verslagjaar zijn geen concrete stappen op dit terrein gezet. Stichting Delta Cultureel volgt de voortgangsrapportages van Minister Blok aan de Tweede Kamer. Op initiatief van Landgoed Trompenburg is een platform opgericht, waarin de betrokken monumenten een gezamenlijke belangenbehartiging richting de overheid nastreven. Namens Stichting Delta Cultureel neemt voorzitter H. Buiten deel aan deze besprekingen. Daarbij wordt een zelfstandige aankoop van de panden, ten gunste van de exploitatiebegroting (besparing op huur en onderhoudskosten), nog steeds als meest ideale optie onder de aandacht van de betrokken instanties gebracht. (NB: het initiatief tot zelfstandige aankoop van De Schotse Huizen is in het vorige verslagjaar door de minister afgewezen.)

ORGANISATIE

Op 31 december 2014 bestond het bestuur van Stichting Delta Cultureel uit de volgende leden:

De heer H. Buiten, voorzitter
De heer J.A.J.A. van Aspert, bestuurslid fondsenwerving
De heer R.C.A. Backx, bestuurslid expositiebeleid
De heer P.A. Barendregt, penningmeester
De heer J.H. van Cranenburgh, bestuurslid collectiebeleid en conservator
Mevrouw H.E. de Vroe-Oldenkamp, secretaris en bestuurslid PR

Professionele krachten die in 2014 in dienst van de stichting waren:

Mevrouw M. Gideonse, parttime beheerder per 1 juli 2014
Mevrouw J. van Dongen, interieurverzorgster op basis van nul-urencontract

Bezoek- en correspondentie adres

Stichting Delta Cultureel
Museum De Schotse Huizen (per 28 maart 2015 'Museum Veere')
Kaai 25 – 27
4351 AA Veere
Tel. 0118-501744
E-mail: secretaris@deltacultureel.nl
www.deltacultureel.nl / www.schotsehuizen.nl (per maart 2016: www.museumveere.nl)

Comité van aanbeveling

In 2014 is een comité van aanbeveling opgericht ter ondersteuning van fondsenwerving en promotionele activiteiten ten behoeve van Museum De Schotse Huizen. Het comité bestond op 31 december 2014 uit de volgende leden:

De heer mr. J.H.N. van Ameijden
Mevrouw drs. K. Peijs
Mevrouw drs. C. van Rappard-Boon
De heer drs. F.W. Weisglas
De heer drs. R.J. van der Zwaag

Stichting Vrienden van Museum De Schotse Huizen

Donateurs kunnen een bijdrage leveren aan de instandhouding en presentatie van (de collectie van) Museum De Schotse Huizen via de Stichting Vrienden van Museum De Schotse Huizen. De stichting heeft als contactadres vrienden@schotsehuizen.nl en een aparte informatiepagina op www.schotsehuizen.nl.

Op 31 december 2014 bestond het bestuur van Stichting Vrienden van Museum De Schotse Huizen uit de volgende leden:

De heer W.J. van Tatenhove, voorzitter
Mevrouw M. Hamer
Mevrouw M. Peterson, penningmeester
Mevrouw J. van Renterghem, secretaris
Mevrouw E. Vooijs

MUSEUM DE SCHOTSE HUIZEN

ALGEMEEN

Het bestuur is de gemeente Veere en zes Veerse ondernemers erkentelijk voor de toegekende financiële ondersteuning in 2014. Daarnaast zijn giften ontvangen van Stichting Vrienden van Museum De Schotse Huizen en enkele particulieren.

Bezoekers

Het museum heeft in 2014 totaal 13.021 bezoekers ontvangen (in 2013 betrof dit aantal 11.812). De stijging is mede te danken aan de nieuwe activiteiten die het museum heeft ontwikkeld, waaronder stadswandelingen, en de verruimde openingstijden. Voor het eerst was het museum in de wintermaanden geopend tijdens vakanties en in weekenden. Daarbij moet worden meegewogen dat het Stadhuismuseum in 2014 gesloten was. De verkoop van combinatietickets, een aantrekkelijk alternatief voor bezoekers, is daardoor vervallen. De verwachting is dat het aantal bezoekers verder zal stijgen zodra een bezoek aan de Schotse Huizen weer gecombineerd kan worden met het Stadhuis.

Inrichting

Met steun van de gemeente Veere en Rijksgebouwendienst, is de beeldenzaal op de begane grond gerenoveerd en geschikt gemaakt voor ontvangst van grotere groepen. Hierdoor kan de zaal multifunctioneel worden gebruikt, onder meer voor huwelijksvoltrekkingen. In verband met de tijdelijke sluiting van het Stadhuis van Veere, is Museum De Schotse Huizen in 2014 officiële trouwlocatie van de gemeente Veere geweest. De bodefunctie werd daarbij onbezoldigd vervuld door vrijwilligers van het museum.

Om het vloeroppervlak van de beeldenzaal optimaal te kunnen benutten, is de officiële entree van het museum inclusief de museumwinkel verplaatst van 'Het Lammetje' naar het aangrenzende pand 'In den Struys'. De daar gevestigde vaste tentoonstelling over de eeuwenlange Schots-Veerse relaties is tijdelijk verplaatst naar de eerste etage, met de bedoeling deze in 2015 een permanente plek op de zolderetage te geven.

Het toilet op de begane grond is vernieuwd. Op de eerste etage is een nieuwe toiletgroep gebouwd.

Met dank aan de Stichting Steunfonds Delta Cultureel is de aanschaf van twee beamers en vergadermeubilair mogelijk gemaakt. Hierdoor kunnen zalen ook voor bijeenkomsten zoals vergaderingen worden gebruikt.

In samenwerking met architect Jaap Bardet is een plan ontwikkeld voor een totale herinrichting van het museum en vernieuwde presentatie van de collecties. Dit sluit aan bij de maatregelen die worden genomen om een groter publiek aan te spreken, als onderdeel van het nieuwe verdienmodel. Fondsenwerving wordt zo spoedig mogelijk in gang gezet, naar verwachting zal de herinrichting in de winter van 2015/2016 worden gerealiseerd.

Interne deskundigheidsbevordering

Tijdens de maandelijkse koffieochtenden kregen vrijwilligers informatie over de (wissel)exposities en aangepaste procedures/werkwijzen. Nieuwe vrijwilligers werden door de beheerder voorbereid op hun werkzaamheden als gastheer of -vrouw en bekend gemaakt met het calamiteitenplan.

Een aantal vrijwilligers is door medewerkers van de gemeente Veere ingewerkt als bode bij huwelijksvoltrekkingen. Drie educatiemedewerkers volgden een cursus georganiseerd door de educatie-adviseur van SCEZ, andere vrijwilligers volgden de workshops 'etaleren' en 'teksten in musea' via de Vereniging Zeeuwse Musea.

Opname in Nationaal Museumregister

In het verslagjaar heeft Stichting Delta Cultureel de beoordeling van de zelfanalyse 2012 ontvangen, met bevestiging van verlenging van de registratie van Museum De Schotse Huizen.

COLLECTIEBEHEER

Beheer

In 2014 heeft mevrouw Van Dam Merrett als conservator samen met mevrouw Joustra (registrator) zorg gedragen voor de collectie van het museum. De registratie van de collectie, gekoppeld aan de website www.geschiedeniszeeland.nl, wordt zorgvuldig geactualiseerd. In verband met het aftreden van mevrouw Van Dam Merrett in het vierde kwartaal van het verslagjaar, is de heer Van Cranenburgh door haar ingewerkt als nieuwe conservator. De heer Van Cranenburgh is tevens aangetreden als bestuurslid collectiebeleid.

Behoud

Museum De Schotse Huizen participeert sinds 2011 in de Collectiewacht. Aanbevelingen uit de basisinspecties zijn zoveel mogelijk opgevolgd.

Nieuwe inrichting

Teneinde meer inkomsten te kunnen genereren als ‘zelfstandig cultureel ondernemer’, moeten de museale zalen een multifunctioneel karakter krijgen. De presentatie van de collectie is daaraan aangepast. Ook is kritisch gekeken naar de aard van de collectie in samenhang met het (gewenste) profiel van het museum. Ter voorbereiding op het definitieve inrichtingsplan dat eind 2015 van kracht wordt, zijn collectie-onderdelen die niet tot de kerncollecties behoren, in het depot ondergebracht. Vooralsnog is geen sprake van afstoot van collectie-onderdelen.

Onderzoek

In het kader van het nieuwe inrichtingsplan voor het museum, is aanvullend onderzoek gedaan naar de aard, herkomst en mogelijke uitbreiding van de kerncollecties. Het ligt in de bedoeling om in de toekomst een groter deel van de collectie van de gemeente Veere te ontsluiten. Ook worden tot nu toe onderbelichte aspecten van ‘het verhaal van Veere’ nadrukkelijker gekoppeld aan collectie en tentoonstellingen. Als onderdeel daarvan is onderzoek gedaan naar de bouw van een nieuwe maquette van kasteel Sandenburgh, eeuwenlange verblijfplaats van de heren en vrouwen van Veere die in de beeldenzaal van het museum zijn opgesteld (16-eeuwse Stadhuisbeelden van Veere). Ook zijn plannen ontwikkeld voor twee multimediale presentaties over deze Stadhuisbeelden alsmede highlights uit de collectie in het algemeen (functioneren van de krabbelaar, Schots-Veerse relaties). E.e.a. wordt in 2015 nader uitgewerkt in de definitieve plannen.

Schenken en bruikleenovereenkomsten

Door de heer Den Butter is een zelfportret van Dirk Koets geschonken.

Aanvullende depotruimte

Met het oog op de herinrichtingsplannen, is onderzocht of aanvullende (tijdelijke) depotruimte, die voldoet aan de eisen van verantwoord collectiebeheer, beschikbaar is. Hierover is nog geen beslissing genomen.

PUBLIEKSBEGELEIDING

Exposities

In 2014 zijn de volgende exposities georganiseerd:

10 maart 2014: tijdens de landelijke MuseumMaandag ging de film **'BRIEVEN UIT VEERE'** van Joop Span in Museum De Schotse Huizen in première. De film is gebaseerd op brieven die Frits Grönloh alias Nescio schreef tijdens een bezoek aan het pittoreske stadje in de zomer van 1908. Het is een ode aan het Veere van de vissers, de klederdrachten, de Walcherse luchten en de kunstenaars die Veere hebben vereeuwigd. De film werd begeleid door een expositie van schilderijen gemaakt door bekende 'Veeristen', uit privébezit van Veerenaren. 'Brieven uit Veere' was gedurende 2014 in de mediaruimte van het museum te zien.

6 mei t/m 31 oktober 2014: **'COLLECTIE IN KANT'**: als onderdeel van het project 'Zeeland zet kant in beeld', een samenwerking tussen Historisch Museum de Bevelanden in Goes, het Fruitteeltmuseum in Kapelle, Museum de Meestof in Sint Annaland, Museum De Schotse Huizen in Veere en de Landelijke Organisatie voor Kant Kunst (LOKK), hebben medewerkers van het handwerkcafé van Museum De Schotse Huizen collectie-onderdelen van het museum in kanttechnieken verbeeld. De kantwerken werden naast het betreffende collectiestuk tentoon gesteld.

17 mei t/m 22 juni 2014: **'SURINAME'**: als onderdeel van 'Zeeland herdenkt', een reeks activiteiten rondom de herdenking van de afschaffing van de trans-Atlantische slavenhandel door Nederland in 1814, exposeerde Casper Hoogzaad schilderijen en tekeningen geïnspireerd op de geheimzinnige wereld van exotische planten in het tropische regenwoud van Suriname. Hoogzaad maakte in Suriname kennis met eeuwenoude tradities, die voor een deel voortkomen uit de overlevering van gevluchte slaven. Herinnering en verbeelding liggen ten grondslag aan de vormtaal die Hoogzaad gebruikt om uiting te geven aan zijn verwondering over de grootsheid van de natuur.

28 juni t/m 31 augustus 2014: **'IRIS'**: een duo tentoonstelling van Tjeerd Vrielink en Michiel Paalvast. Beide kunstenaars zijn niet binnen één stijl te vangen. Kunst maken is voor hen een constant onderzoek door middel van goed waarnemen. Zij vinden elkaar vanuit een verschillend perspectief: de één abstract, de ander romantisch. Beeld, vorm, licht en beweging werden op verrassende wijze gecombineerd. Museum De Schotse Huizen gaf hiermee een vernieuwende impuls aan de jarenlange traditie om lokale kunstenaars een podium te bieden.

13 september t/m 1 maart 2015: **'OP REIS'**: in aansluiting op het gelijknamige thema van Open Monumentendag, ervoeren bezoekers hoe Zeeuwen zich verplaatsten aan het begin van de vorige eeuw, de tijd waarin het Zeeuwse eilandenrijk met name via veerverbindingen bereikbaar was. Dit gebeurde aan de hand van zes thema's: rijtuig, bus, (stoom)tram, veerpont, mailboot en luchtvaart. De tentoonstelling werd samengesteld door Ruud Backx en Johan van Cranenburgh. Aan de tentoonstelling was een serie lezingen gekoppeld.

1 november 2014 t/m 1 maart 2015: **'HET SPOOKHUIS VAN VEERE'**. Freelance fotograaf Karin den Boer bracht een oude Zeeuwse sage op verrassende wijze opnieuw onder de aandacht aan de hand van een spannend beeldverhaal, tevens gepubliceerd als prentenboek.

Handwerkcafé

Het in 2012 gestarte handwerkcafé biedt iedere dinsdagmiddag nog steeds een gezellige ontmoetingsplek. Een groep van ruim 30 personen behoort inmiddels tot de vaste kern deelnemers. Bezoekers van het museum kunnen de werkzaamheden, die plaatsvinden in de traditioneel ingerichte Alma Oakes kamer, gadeslaan.

In 2014 is vanuit dit handwerkcafé medewerking verleend aan het project 'Zeeland Zet Kant in Beeld' (zie vorige pagina). In aansluiting hierop, zijn onder de titel 'Kant klos je zó' gedurende het gehele jaar workshops en demonstraties kantklossen voor beginners gegeven. Diverse landelijke kantkringen hebben in dit kader een bezoek gebracht aan het handwerkcafé.

Ter ondersteuning van de nieuwe winteropenstelling van Museum De Schotse Huizen, werd in de maanden november en december een speciale workshop shawls breien gegeven.

Vanuit het handwerkcafé worden tevens exclusieve producten ontwikkeld voor de museumwinkel, tegemoetkomend aan de grote vraag naar (streekgebonden) handwerkpakketten.

Scottish Diaspora Tapestry

Museum De Schotse Huizen en Stichting Veere-Schotland hebben medewerking verleend aan de totstandkoming van het Scottish Diaspora Tapestry, een initiatief van het Prestonpans Arts Festival in Schotland. In 2013 borduurden 25 vrijwilligers uit het handwerkcafé van Museum Veere mee aan zes panelen die de eeuwenlange banden tussen Veere en Schotland verbeelden. Wereldwijd doen inmiddels 34 landen mee aan dit project. In mei 2014 bezocht een delegatie uit Veere de eerste officiële presentatie van het Scottish Diaspora Tapestry tijdens de vijf-jaarlijkse feestelijke 'gathering of the clans' in Prestonpans. Op dat moment was 85 meter van het wandtapijt gereed. Naar verwachting zal in mei 2015 de wereldpremière van het complete wandtapijt, geschat op 164 meter, in Museum Veere plaatsvinden. Voorbereidingen hiertoe zijn in gang gezet. Daarna vervolgt het wandtapijt een wereldtournee langs diverse deelnemende landen.

Museummaandag

Museum De Schotse Huizen was één van de 11 musea die deelnamen aan de landelijke MuseumMaandag op 10 maart, gesponsord door BankGiroLoterij en Kunsten'92. Aan de vooravond van de landelijke gemeenteraadsverkiezingen, was burgemeester Van der Zwaag 'museumdirecteur voor één dag' en stelde samen met het museumbestuur een programma samen waarbij burgers en burgemeester elkaar konden ontmoeten in een inspirerende, culturele omgeving. Dit gebeurde aan de hand van de filmpremière 'Brieven uit Veere' (zie pag. 13), een tentoonstelling over Veeristen en een kunst taxatiemiddag met medewerking van het Zeeuws Veilinghuis. Daarnaast werd een openbaar debat georganiseerd over het belang van kunst, cultuur en cultureel erfgoed voor gemeente Veere onder leiding van Nico Out, kunstcriticus voor de PZC. Hierbij waren vertegenwoordigers van alle politieke partijen, stads- en dorpsraden en diverse culturele instellingen uit de gemeente Veere aanwezig.

Museumweekend

Op zaterdag 5 en zondag 6 april 2014 nam Museum De Schotse Huizen deel aan het landelijke Museumweekend. Traditiegetrouw opent het museum tijdens dit weekend een nieuwe streekdrachtentoonstelling. Dit jaar werd dit thema in een nieuw jasje gestoken. Leden van Stichting Het Walcherse Costuum verzorgden 'tableaux vivants', verspreid door het museum. Verschillende Walcherse tradities werden uitgebeeld en aan het publiek toegelicht.

Open Monumentendag

In aansluiting op het thema van Open Monumentendag op 13 september, opende Museum De Schotse Huizen de tentoonstelling 'Op Reis'. Te voet, te fiets of met paard en wagen: op reis gaan in Zeeland was aan het begin van de vorige eeuw een hele onderneming. Originele foto's, prentbriefkaarten en affiches afkomstig uit het Zeeuws Archief, de Zelandia Illustrata en de Beeldbank van de Zeeuwse Bibliotheek, gaven een goede impressie van hoe men zich destijds verplaatste. Liefhebbers van het programma 'Trugkieke' van Omroep Zeeland konden terecht in de filmzaal van het museum, waar enkele van deze sfeervolle afleveringen werden getoond.

MuseumN/8

Op vrijdag 31 oktober werd naar goede traditie de Grote Veerse Quiz georganiseerd tijdens de jaarlijkse museumnacht. Diverse teams, verenigd als straat/wijk/familie/collega's of anderszins, testten hun kennis over de lokale geschiedenis. Inzet was de felbegeerde wisselbeker van Maximiliaan. Dit jaar vond de quiz in verband met de tijdelijke sluiting van het Stadhuis voor het eerst plaats in Museum De Schotse Huizen. Ook nieuw was de deelname van een team gemeenteraadsleden.

Lezingen

In januari, februari en maart zijn de traditioneel druk bezochte Alma avonden georganiseerd, vernoemd naar de stichtster van het museum. Tijdens deze avonden werden lezingen gehouden gerelateerd aan de geschiedenis van Zeeland en Veere in het bijzonder, door kunstschilder W. Vaarzon Morel, fotografe I. Kamps en conservator/galeriehouder J. Bakker. De lezingen werden muzikaal omlijst door studenten van het University College Roosevelt. Voorafgaand konden de deelnemers gebruik maken van een speciaal menu in één van de Veerse restaurants.

Gekoppeld aan de tentoonstelling 'Op Reis' is een serie lezingen georganiseerd ter verdieping van een aantal gerelateerde onderwerpen. Stadsarchivaris P. Blom vertelde over de tientallen veerdiensten die Zeeland heeft gekend. De heer R. Scheele, voorheen o.m. verbonden aan Instituut voor Planologie, RU Utrecht, belichtte de opmerkelijke voorgeschiedenis van de ontwikkeling en bouw van de Westerscheldetunnel. In 2015 volgen lezingen over reizen over weggetjes en zandpaden op Walcheren en over vervoer per schuit met de 'schuteboer'.

Rondleidingen

Museum De Schotse Huizen is opgenomen in een wandeling van de VVV o.l.v. een gids in Middeleeuws kostuum (Anna van Borssele), tijdens de historische markt in Veere, die wordt gehouden in het hoogseizoen. Ruim 100 geïnteresseerden meldden zich hiervoor aan.

Ter uitbreiding van de activiteiten zijn in 2014 nieuwe initiatieven ontplooid. Zo vond in samenwerking met Veerse restaurants een walking dinner plaats, gecombineerd met een informatieve wandeling door Veere o.l.v. een gids. Dit sprak een nieuw publiek aan. De nieuwe facebookpagina was daarbij behulpzaam. In het kader van een tv programma over de Zeeuwse canon, de geschiedenis van Zeeland in vijftig vensters, verzorgde het museum een wandeling door Veere met uitleg over de nu nog zichtbare sporen van de eeuwenlange (handels)relatie met Schotland. Tijdens de jaarlijkse Dickens kerstmarkt in Veere verzorgde het museum een sfeervolle en tegelijk informatieve stadswandeling onder de titel 'Veere by light'. In 2015 zal het product stadswandeling als standaard activiteit verder worden ontwikkeld.

Publieksbereik

Naast de vermelding in het toeristisch ABC van het VVV en de Zeeuwse museumgids, hebben persberichten voor free publicity gezorgd. Aan de nieuwe beheerder is gevraagd een plan uit te werken voor direct mailing, vernieuwing van de website en inzet van social media, op dit moment nog onderbelicht. Ook is prioriteit gegeven aan uitbreiding van contacten met regionale (horeca) ondernemers.

In het nieuwe inrichtingsplan is rekening gehouden met een accentuering van de entree en voorgevel van de panden. Er valt onvoldoende op dat in de monumentale panden een museum is gevestigd. E.e.a. wordt bemoeilijkt door de beperkingen van een Rijksmonument. Vooruitlopend op deze plannen is bij de entree een nieuw uithangbord gehangen en zorgt een looper op de stoep voor een grotere attentiewaarde. Geconstateerd is dat meer, bij voorkeur professionele, ondersteuning nodig is voor uitbreiding van PR werkzaamheden.

Museumwinkel

Aan de vernieuwde museumwinkel zijn artikelen toegevoegd ter uitbreiding van het assortiment. Deze artikelen hebben een relatie met de museumcollectie, met name op het gebied van schilderkunst, historie van Veere en handwerkartikelen op basis van unieke in het museum ontworpen patronen. Een deel van de winkelruimte is tegen vergoeding in gebruik genomen door ChocolateLovers, een ideële stichting die eveneens door vrijwilligers wordt gerund. Het assortiment is afgestemd op het aanbod in Veere, zodat geen overlapping plaatsvindt met andere Veerse ondernemers. De vestiging van de chocoladebalie zorgt voor extra bezoekers in de museumwinkel. Het betreft hier een proefproject, in aanloop naar de uitwerking van de nieuwe inrichtingsplannen voor het museum.

De opbrengst van de museumwinkel is met deze maatregelen reeds aanzienlijk gestegen ten opzichte van het vorige verslagjaar.

Toegangsprijzen en zaalverhuur

De financiële bijdrage voor 2014 van de gemeente Veere en zes ondernemers van Veere, was mede bedoeld om ruimte te creëren voor het ontwikkelen van een nieuw exploitatieconcept voor Museum De Schotse Huizen. Zo zijn in 2014 zalen gebruikt en verhuurd voor diners, lezingen, concerten en andere bijeenkomsten. Om dit concept goed uit te kunnen testen, was voorzien in de tijdelijke sluiting van een aantal zalen. Ook zou er geen permanente (kunst)tentoonstelling worden georganiseerd, opdat energie gestoken kon worden in het ontwikkelen van nieuw beleid. Een aangepaste toegangsprijs leek op zijn plaats: publiek mocht in eerste instantie de benedenetage gratis bezoeken. Voor speciale activiteiten en wisseltentoonstellingen op de eerste etage werd een vergoeding van € 2,50 gevraagd.

In de loop van het jaar is van deze beslissing afgeweken. Het publiek dat gebruik maakte van de gratis entree, was niet specifiek geïnteresseerd in museale exposities. Omgekeerd waren museum-liefhebbers teleurgesteld in het geringe tentoonstellingsaanbod van het museum. Ook voor de vrijwillige medewerkers was het moeilijk het museale verhaal, dat onvolledig was, te promoten. Daarom is ervoor gekozen om alsnog een expositieprogramma te maken en een deel de vaste collectie op een aangepaste wijze tentoon te stellen. Vanaf medio 2014 gold daarom voor het hele museum, exclusief de museumwinkel, een entree van € 2,50 (museumkaarthouders gratis). Deze beslissing pakte goed uit voor de bezoekerscijfers en entreegelden. Ook was dit concept beter te communiceren richting doelgroepen.

EDUCATIE

Activiteiten voor kinderen

In het kader van het Museummenu voor basisscholen, gesponsord door de Gemeente Veere, hebben 9 schoolklassen (groepen 3, 4 en 5) Museum De Schotse Huizen bezocht. In verband met de tijdelijke sluiting van het Stadhuis kon het educatieve programma over de vroegere rechtspraak in Veere geen doorgang vinden. Nieuw in 2014: ter voorbereiding op het museumbezoek zijn speciale lesprogramma's voor scholen ontwikkeld en aangeboden voor groepen 3 t/m 6. Diverse scholen buiten Walcheren, ook uit België, hebben het museum bezocht in het kader van educatieve schoolreizen.

De speurtocht voor gezinnen, met vragen voor de allerkleinsten t/m 12 jarigen, is in een nieuw jasje gestoken.

Reminiscentieproject: museumvoorwerpen in de zorg

In het kader van het project 'vitaliteit ontmoet kwetsbaarheid', waarbij vitale senioren zich als vrijwilliger inzetten voor kwetsbare leeftijdgenoten, hebben Fonds Sluyterman van Loo en Stichting RCOAK een bedrag van € 38.000,-- beschikbaar gesteld aan Stichting Delta Cultureel, ter uitbreiding van het door Museum De Schotse Huizen ontwikkelde reminiscentieproject. Daarbij wordt een themakoffer, gevuld met voorwerpen uit de museumcollectie, gepresenteerd aan licht dementerende ouderen om hen te helpen herinneringen op te halen uit het verleden. Het doel hiervan is om interactie te stimuleren en zo de ouderen uit hun sociale isolement te halen. Dankzij de ondersteunende subsidie kon het project in 2013 en 2014 Zeeland-breed worden ingezet. Samen met twaalf andere Zeeuwse musea zijn diverse themakoffers ontwikkeld over onderwerpen als landbouw, school, streekdracht en huishouding. Onder de titel 'Feest van herkenning' zijn de koffers vanaf medio 2013 gepresenteerd aan diverse Zeeuwse zorginstellingen. Het project is sindsdien fors uitgebreid. In 2014 is het aantal betrokken vrijwilligers, getraind door de projectleiders van Museum De Schotse Huizen, gestegen tot 50. Zij bezochten 85 locaties, gemiddeld in vijf themasessies. Het project sluit aan bij de groeiende vraag voor dit soort activiteiten vanuit de ouderenzorg, ook landelijk. Daarom is besloten de werkzaamheden aan het einde van de subsidie-periode (december 2014) voort te zetten als zelfstandige organisatie. In augustus 2014 is hiertoe de 'Stichting Feest van Herkenning – museumverhalen voor ouderen' opgericht (www.feestvanherkenning.info). Op 14 januari 2015 vindt de officiële projectoverdracht plaats.

EXTERNE CONTACTEN

Stichting Vrienden van Museum De Schotse Huizen

Het bestuur van Stichting Delta Cultureel is de Vriendenstichting zeer erkentelijk voor haar inspanningen ten behoeve van Museum De Schotse Huizen. In 2014 is intensief overleg gevoerd over de nieuwe koers die is uitgezet en de wijze waarop de Vriendenstichting deze koers kan versterken. Gedane voorstellen worden nader besproken.

Veers museumoverleg

In 2014 hebben geen bijeenkomsten plaatsgevonden. Dit heeft mede te maken met de afronding van de besprekingen over de cultuurnota van de gemeente Veere. Afgesproken is dat het initiatief tot hernieuwd overleg vanuit de musea zal komen, de laatste bijeenkomst is door Museum De Schotse Huizen geïnitieerd.

Vereniging van Zeeuwse Musea (VZM)

De vergaderingen/bijeenkomsten van VZM zijn sinds 2014 gesplitst in een beleidsmatige bijeenkomst (voor bestuursleden) en een werk-inhoudelijke bijeenkomst (voor werknemers op de vloer). De voorzitter van VZM is aanwezig geweest bij presentaties van de nieuwe plannen van Stichting Delta Cultureel en heeft input geleverd in de discussie. Het bestuur van Stichting Delta Cultureel hecht grote waarde aan een Zeeuws-brede visie op cultureel ondernemen en is voorstander van samenwerkingsinitiatieven tussen de Zeeuwse musea.

Diverse contacten

Met het oog op de nieuwe ontwikkelingen, heeft het bestuur met diverse partijen intensief overleg gevoerd. Dit betrof o.a. ambtenaren van verschillende ministeries, Tweede Kamerleden, leden van de Gemeenteraad, Nationale Monumenten Organisatie, Nederlandse Museumvereniging en Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland.

De nieuwe plannen m.b.t. 'Museum Veere' zijn ook lokaal gepresenteerd en bediscussieerd, o.a. met de Stadsraad Veere, Stichting Veere, Vrienden van Veere, ondernemersvereniging en Stichting Het Walcherse Costuum.

Er hebben gesprekken plaatsgevonden met het Zeeuws Archief, als beheerder van de gemeentelijke collectie, en VVV over (intensivering van de) samenwerking in het komende jaar. Ook met andere organisaties zoals Muziekpodium Zeeland, Kunsteducatie Walcheren en University College Roosevelt is gesproken over toekomstige samenwerkingsverbanden. De weerslag van deze gesprekken zal in het komende jaar vervolg krijgen.

Met Stichting Veere-Schotland wordt intensief samengewerkt m.b.t. onder meer het Scottish Diaspora Tapestry Project en de voorbereidingen voor de tijdelijke inrichting van de zolderexpositie over de Schots-Veerse relaties.

PERSONEEL EN VRIJWILLIGERS

De loyale inzet van ruim 45 vrijwilligers maakt het mogelijk dat het museum voor de vele bezoekers geopend kan zijn. Naast baliewerkzaamheden, verlenen vrijwilligers assistentie bij het winkelbeheer, collectiebeheer, documentatie- en archiefonderzoek, openingen van tentoonstellingen, activiteiten op gebied van educatie, handwerkcafé, rondleidingen etc. Zonder deze zeer gewaardeerde inzet zou het museum niet kunnen functioneren. In diverse werkgroepen worden de activiteiten en evenementen nader uitgewerkt en vindt ook afstemming van werkzaamheden plaats.

De veranderingen die de organisatie momenteel doormaakt, hebben zeer zeker hun weerslag op de werkvloer. De verbouwing, herinrichting en aanpassing van werkplek en werktijden hebben invloed op de motivatie en beschikbaarheid van de vrijwilligers. Sommige vrijwilligers hebben aangegeven zich niet thuis te voelen bij de gewijzigde koers, anderen ervaren het juist als een uitdaging om onderdeel te zijn van vernieuwende ontwikkelingen. Om de vrijwilligers daar goed bij te begeleiden, is ervoor gekozen een parttime beheerder in dienst te nemen, die tevens tot taak heeft het beheer van de panden uit te voeren en een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van commerciële activiteiten. De beheerder is per 1 juli 2014 in dienst getreden. Door deze beheerderstaken door een vaste kracht te laten uitvoeren, beoogt het bestuur meer continuïteit en daarmee structurele vorderingen te bereiken. Nu het Stadhuis van Veere vanaf april 2015 ook door Stichting Delta Cultureel zal worden geëxploiteerd, wordt een uitbreiding van deze functie overwogen van 24 naar 32 uur p.w.

FINANCIEN

Het verslagjaar is afgesloten met een positief resultaat van € 21.818,--. Dit is mede te danken aan de financiële bijdrage van zes Veerse ondernemers, waardoor geïnvesteerd kon worden in het aanstellen van een beheerder. Dankzij de inzet van deze beheerder konden de openingstijden worden verruimd en meer (ook andersoortige) activiteiten worden georganiseerd. Dit heeft een positief effect gehad op de groei van het aantal bezoekers en stijging van de inkomsten. Ook het vernieuwde assortiment van de museumwinkel heeft tot een omzetstijging geleid.

Het positieve resultaat is gedoteerd aan de algemene reserve. Voor een toelichting op de jaarcijfers verwijzen wij naar de jaarrekening 2014.

* * * * *

Vastgesteld d.d. 26 juni 2015

H. Buiten
Voorzitter

H.E. de Vroe-Oldenkamp
Secretaris